

Ase & Erä

8 – 2022 8,80

Nyt vain

4,40

Oivalluksesta syntyi
vaihtokaliiperikivääri

Kierrätysosista
uniikki rihla

Koirapantoihin
uutta tekniikkaa

Tarvas-luoti
pitää muotonsa

Vätsärin
luonto lumoaa
metsästäjään

Ase&Erän testissä kokeiltiin Tarvas G2 B-wax -luodin läpäisykykyä kolmella eri kaliiperilla. Testi kertoo luodin kulkevan suoraan kohteessa.

Kotimainen Tarvas kehitti uuden vahapäisen luodin Erinomainen läpäisykyky

Kotimainen Tarvas G2 B-wax -luoti esiteltiin juuri uuden jahtikauden käynnistyessä. Ase&Erä kokeili, millainen on trumpetisoivaan muotoiluun perustuva uutuusluoti.

Teksti ja kuvat: Eero Wihuri
Testiryhmä: Lasse Hyttiäinen,
Riku Suursalmi, Esko Viinanen

Kotimainen jahtikansa kohti syyskuun lopussa, kun kotimainen Red Moose toi markkinoille Tarvas G2 -luodista kehitetyn B-wax -luodin. Kyseessä on niin sanottu hybridiversio, jossa reikää ei ole tulpattu muovilla, vaan se on täytetty mehiläisvahalla.

Vaha on muovia pehmeämpää, siksi se toimii kuten korkean viskositeetin omaava neste. Se jättää pois avoimen kärjen osuman alussa olevan mekaanisen avau-

tumisen sekä muovikärjen mekaanisen sisäänkäyntömyksen ja siirtyä välittömään hydrauliseen avautumiseen. Se avaa luodin välittömästi ilman viivettä, mutta selvästi avokärkistä rauhallisemmin. Vaha suojaa luodin kärkeä iskuilta. Vaha avaa luodin välittömästi hydraulipaineella, koska vaha on valmiina reiässä. Tarvas -luodin kehittäjä **Vesa Nurminen** kertoo tehneensä paljon tutkimustyötä luodin erilaisilla kärkiratkaisilla. Muovikärki oli yksi vaihtoehto, mutta mekaanisesti sisään työntyvä se hidastaa luodin avautumista viivästyttämällä nesteen hydraulipaineen muodostusta ja aiheuttaa osumakohtaherkkyttä. Kovaa kudosta kestävä suunniteltuna se avautuu huonosti pehmytkudoksessa ja päinvastaisessa tapauksessa hajoaa luuosumassa.

Iso haavakanava

Lyijyttömät Tarvas-luodit ovat olleet markkinoilla vajaan kymmenen vuoden ajan. Avokärkisen, monometallisen Tarvaksen suunnittelussa on tavoiteltu erinomaista tappokykyä mahdollisimman pienellä lihatuholla aiheuttamalla iso haavakanava.

Tarvas -luodit on suunniteltu avautumaan nestepaineella, mutta niissä on mekani-meja, jotka aloittavat avaamisen mekaanisesti ennen paineen muodostamista.

Erikoismessingistä valmistetussa luodissa on kaksi porausta ja sisäviiste, joka mahdollistaa kolmivaiheisen avautumisen. Kun luoti osuu kohteeseen, luotiin kohdistuvat voimat pyrkivät sulkemaan luodin porauksen.

Sisäviiste on mitoitettu siten, että sen muodostamat voimat voittavat ulkoreunan sulkevat voimat, jolloin luoti alkaa avautumaan heti pinnasta jo ennen kuin neste täyttää porauksen. Tämä tarkoittaa siitä, että luoti avautuu luuhun osuessaan. Täydellinen avautuminen edellyttää kuitenkin nestepaineen muodostumista porausten sisälle.

Seuraavaksi neste puristuu porauksen sisään ja muodostaa voimakkaan hydraulisen patopaineen, joka alkaa laajentamaan luodin etuosaa. Mikäli osumanopeus on alle 700 metriä sekunnissa, laajenee ainoastaan ensimmäinen isompi poraus. Luoti muodostaa koveron, tasopäisen "trumpetti", jonka halkaisija on 1,1-1,2 kertaa kaliiperi.

Tarvas G2 B-wax

- Trumpetisoituva metsästysluoti, hybridi versio G2 -luodista.
- Mehiläisvahakärki.
- Valmistettu erikoismessingistä.
- Soveltuu kaikille useille eri kaliberisille aseille, joiden rihlan nousu on 12" / 305 mm / kierros tai nopeampi.
- Luuosumissa yli 90 prosentin jäämäpaine.
- Pyöreämuotoinen uritus
- Pyörivän massan lisäys.
- 50 luodin pakkaus maksaa 75 euroa.

Mikäli osumanopeus on suurempi kuin 700 metriä sekunnissa, laajenee myös sisempi pikkuporaus. Tällöin laajenema on 1,21-1,44 kertaa kaliiperi.

Luodin seinämävahvuudet on mitoitettu niin, ettei ulompi reuna kestä voimia, joita luodin eteneminen aiheuttaa, vaan se murtuu pois. Tällöin menetetään noin yksi-kaksi prosenttia luodin painosta eli jäämäpaine on vähintään 98 prosenttia.

Tämä estää lihatuhojen muodostumisen, samalla estetään turhan kitkahäviön synty, jolloin säilyy luodin läpäisyneopeus ja voimakas paineaalto. Luoti käyttäytyy pienessä ja suuressa riistassa samalla tavalla osumakohdasta riippumatta.

Luotien energia kuluu kolmeen asiaan: avautumiseen, kudostamateriaalin liikuttamiseen ja kitkaan.

Tarvas-luoti on suunniteltu niin, että se ensin etenee kuivassa lihakudoksessa, syntyvä haavakanava ja lihatuhot ovat pienet matalasta nestepitoisuudesta johtuen. Kun luoti saavuttaa korkean nestepitoisen vitaalialueen, kasvaa haavakanava voimakkaasti, koska neste välittää sen tehokkaasti vähän sidekudosta sisältävässä massassa. Luoti säilyttää nopeutensa mennessään eläimen läpi ja aiheuttaa voimakkaan painekanavan vitaalialueella. Tämä tuo luodille hyvän tappokyvyn.

Luoti ei hajoa palasiksi, lihatuhot jäävät pienemmiksi, eikä lihaan jää juurikaan luodin jäämiä.

Suoraan kohteessa

Testasimme kolmen eri kaliiperin Tarvas G2 B-wax -luoteja ampumaradalla. Halusimme tutkia luodin etenemistä ja käyttäytymistä, siksi ampumakokeet suoritettiin ampumapaikalta noin 40 metrin päässä olleisiin täytettyihin 20 -litran vesistöihin.

Testissä Tarvaksen läpäisykyky havaittiin hyväksi. Luoti eteni neljanteen perättäin aseteltuun vesikanisteriin saakka. Luodin messinkinen runko pysyi hyvin kasassa, kärkeen muodostui pieni "trumpetti".

Erikoismessingistä valmistetussa Tarvas G2 B-wax -luodissa on mehiläisvahakärki.

Vesikanisterien reiät kertovat, että Tarvas -luoti kulki suoraan kohteessa.

Vertailun vuoksi testissä kokeiltiin myös kahden muun valmistajan luoteja, ne etenivät toiseen vesikanisteriin saakka. Luodit myös hajosivat enemmän.

– Vesikanisterien reiät kertovat, että Tarvas -luoti kulki suoraan kohteessa. Luodin läpäisykyky on testin perusteella kiistaton, arvioi testiryhmä.

– Tärkeä havainto on myös se, että luoti kestää luuosuman.

Testiryhmä vaikutui Tarvaksen ominaisuuksista, jossa pienet lihatuhot on yhdistetty hyvään nestepainevaikutukseen eli tappavuuteen.

– Se, että on uskallettu kehittää uutta perehtymällä perusteellisesti luodin toimintaan, on hyvä asia metsästäjille, summaa testiryhmä. ■

Osuman jälkeentruumpetoituva luoti ei hidasta vauhtiaan kuten perinteinen sienettyvä luoti, vaan sen teho säilyy ja muoto mahdollistaa pitkän sekä syvän haavakanavan loppuun asti.